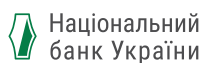

Стратегія з розвитку кредитування

2026

Затверджено Радою з фінансової стабільності 05 травня 2026 року

Національний
банк України

Міністерство
фінансів
України

Національна комісія
з цінних паперів
та фондового ринку

ФОНД
ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

Передмова

Кредитування є одним із ключових механізмів, що забезпечує сталий економічний розвиток країни, фінансову стабільність та зміцнення потенціалу України як на шляху до Перемоги, так і під час повоєнного відновлення. Рада з фінансової стабільності вбачає збереження певних обмежень та нерівномірного доступу на ринку кредитування, що є відголоском економічної та фінансової кризи, викликані повномасштабною війною, розпочатою росією в 2022 році.

У 2024 році для відновлення розвитку кредитування Рада з фінансової стабільності сформувала цілісне бачення ключових засад розвитку кредитування в Україні та необхідних для їх реалізації дій з урахуванням забезпечення послідовності та адаптації до змін як банківської системи, так і діяльності небанківських фінансових установ, що сприятимуть стійкому і сталому розвитку економіки нашої країни. Відповідне бачення було покладене в основу схваленої Радою з фінансової стабільності у червні 2024 року Стратегії з розвитку кредитування (далі – Стратегія).

Успішне виконання низки заходів Стратегії посилило наш потенціал перетворити економіку України на динамічну та конкурентоспроможну, здатну досягати сталого розвитку та впевнено рухатися на шляху до європейської інтеграції. Стале функціонування кредитного ринку в Україні має стратегічне значення для забезпечення розвитку сильної економіки, військово-промислового комплексу України, повоєнного відновлення та відбудови.

Однак збереження високих воєнних ризиків, подальші виклики для економіки країни та її фінансового сектору потребують оновлення заходів Стратегії. Подальше посилення доступу до кредитних ресурсів сприятиме розвитку підприємництва, залученню інвестицій, створенню нових робочих місць та поверненню українців з-за кордону.

У цьому контексті оновлення та подальше впровадження Стратегії з розвитку кредитування в Україні стає не лише пріоритетним завданням, але й необхідністю для фінансової безпеки країни.

Контекст

У червні 2024 року Рада з фінансової стабільності схвалила Стратегію розвитку кредитування. У травні 2025 року та квітні 2026 року Стратегія була актуалізована. Вона розроблена в умовах макрофінансової стабільності, яка є результатом наполегливої роботи Збройних Сил України, безпрецедентної фінансової підтримки міжнародних партнерів, злагодженої та вдалої політики Уряду України, Національного банку України (далі – Національний банк) та інших центральних органів державної влади.

Макрофінансова та цінова стабільність є критично необхідною передумовою для стабілізації очікувань бізнесу й населення та відновлення економіки. Кредитний портфель українських банків зростає з середини 2023 року як в сегменті кредитування бізнесу, так і в сегменті кредитування населення. Однак рівень кредитного проникнення все ще нижчий, ніж до повномасштабного вторгнення, як і частка кредитів у чистих активах банків. Це свідчить про значний простір для подальшого нарощення кредитів.

Досвід країн, що проходили через воєнні конфлікти та повоєнне відновлення економіки, свідчить про потребу спрямування державної політики на підтримку пріоритетних напрямів / секторів / галузей економіки. Як пріоритети в кредитуванні економіки на цьому етапі розглядаються підприємства оборонно-промислового комплексу, критичної енергетичної інфраструктури, переробної промисловості, а також підтримка відновлення бізнесу, що працює на територіях стійкості.

Інструментами державної політики, що спрямовуватимуться на розвиток кредитування, мають стати: державні та міжнародні гарантії, страхування воєнно-політичних ризиків, програми часткової компенсації (субсидювання) відсоткових ставок за кредитами, інструменти проєктного фінансування та установи, створені державною для підтримки кредитування.

Водночас завданням монетарної політики залишається підтримка макрофінансової стабільності як однієї з ключових передумов розвитку економіки.

Фокус макропруденційної політики спрямовуватиметься на забезпечення балансу між забезпеченням фінансової стабільності та збереженням потенціалу фінансового сектору до нарощення обсягів кредитування.

Ми розраховуємо, що в середньостроковій перспективі у кредитуванні скорочуватиметься роль прямих інструментів державної політики, натомість драйверами стануть установи фінансового сектору. Тому регулятори та держава мають створити умови для гармонійного розширення ринкового кредитування, яке буде доступне всім економічним агентам незалежно від їх виду, форми власності чи сектору економіки.

Метою цієї Стратегії є забезпечення фінансовими ресурсами відновлення та зростання економіки, активізація позитивних трендів на ринку кредитування шляхом забезпечення кредитного попиту, спрямованого на підвищення обороноздатності країни.

Для успішної реалізації цієї Стратегії критичним є збереження принципів сприяння реалізації Стратегії, а саме:

з боку Національного банку:

подальша підтримка макрофінансової стабільності та збереження балансу регуляторних вимог для забезпечення фінансової стабільності й розвитку кредитування;

продовження здійснення кроків у напрямі запровадження регулювання відповідно до норм Європейського Союзу (далі – ЄС);

з боку Міністерства фінансів України (далі – Мінфін):

сприяння збільшенню ризик-апетиту державних банків до кредитування життєздатних та економічно обґрунтованих проєктів у пріоритетних напрямках;

з боку Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України (далі – Мінекономіки):

подальша оптимізація та удосконалення механізмів державних програм для фокусування на визначених пріоритетних галузях економіки та підприємствах, що працюють на територіях стійкості.

Для виконання цілей Стратегії також необхідне прийняття Верховною Радою України низки проєктів Законів (актуальний перелік законопроєктів наведено в додатку 2 до цієї Стратегії).

У Стратегії пріоритетними напрямками кредитування в умовах воєнного стану визначені:

- підприємства оборонно-промислового комплексу,
- енергетична інфраструктура,
- переробна промисловість,
- підтримка відновлення бізнесу, що працює на територіях стійкості.

У першій редакції Стратегія мала два фокуси: необхідні оперативні зміни в умовах воєнного стану (Фокус 1) та розвиток законодавчої бази довгостроково (Фокус 2). Також до Стратегії були включені заходи зі створення умов для кредитування та поліпшення умов врегулювання проблемних активів. Першочергові заходи Стратегії (заходи Фокусу 1) станом на кінець 2025 року виконано майже повністю, що дало поштовх для швидкого зростання кредитування. Передусім йдеться про заходи з активізації кредитування пріоритетних галузей, зокрема енергетики та оборони.

Під час оновлення у 2026 році Стратегія була переструктурована та доповнена, деякі заходи втратили актуальність або були об'єднані. Водночас з огляду на заплановані часові рамки заходи згруповані в єдиний перелік. Виконані заходи збережено і висвітлено окремо, включно із результатами їх виконання, у Додатку 1.

Стратегічні цілі

- 1. Кредитування перемоги.** Забезпечення кредитування оборонно-промислового комплексу (далі – ОПК) є важливою складовою національної безпеки та обороноздатності країни. Підтримка фінансової стійкості оборонних підприємств, їх здатності до інвестування в сучасні технології та розвиток виробничих потужностей сприяє зміцненню економічної бази країни і зменшенню її вразливості перед зовнішніми загрозами, зокрема військовою агресією з боку російської федерації.
- 2. Забезпечення доступності кредитування.** Зберегти та збільшити доступність кредитування банками та фінансовими компаніями для бізнесу, удосконаливши процедури кредитування, запровадивши умови відповідального кредитування, мінімізувавши юридичні ризики під час кредитування.
- 3. Зменшення кредитних ризиків.** Розширити перелік способів отримання учасниками фінансового ринку інформації та поліпшити баланс прав кредиторів та позичальників.
- 4. Підвищення якості кредитного портфеля.** Реалізувати комплекс заходів із метою скорочення частки непрацюючих кредитів у портфелях банків.
- 5. Екологічна та соціальна відповідальність.** Розробити та запровадити регуляторні підходи до "зеленого" фінансування відповідно до кращої міжнародної практики. Популяризувати екологічну свідомість і соціальну відповідальність у фінансовому секторі України з урахуванням контексту України, а саме пріоритетності забезпечення стійкості та безпеки країни, що узгоджується з заявами Європарламенту та Єврокомісії про те, що інвестиції в оборонну промисловість – це внесок в європейську стійкість та безпеку, а система сталого фінансування ЄС є сумісною з інвестиціями в оборонний сектор та не накладає жодних обмежень на його фінансування.
- 6. Розвиток інфраструктури для малого та середнього бізнесу (далі – МСБ).** Розширити інструменти фінансування шляхом розвитку торгового факторингу та фінансового лізингу. Упровадити та розвивати продукти фінансування ланцюгів поставок.
- 7. Фінансова відповідальність.** Підвищити рівень фінансової грамотності та свідомості населення та підприємців, щоб забезпечити відповідальне користування фінансовими послугами.
- 8. Інновації в фінансових послугах.** Запровадити сучасні технології та цифрові рішення для полегшення доступу до фінансових послуг та підвищення ефективності обслуговування клієнтів. Запровадити зміни щодо прозорості інформації та технологічного обміну даними.
- 9. Фінансування енергетики.** Кредитування енергетики та підприємств, що впроваджують проекти з підтримки власної енергетичної безпеки та незалежності, є критичним завданням для збереження економічного потенціалу та розвитку країни, а також для збереження обороноздатності. У цій сфері необхідне розширення доступу до банківського кредитування як для приватних, так і для державних проєктів, зокрема в межах комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст.

Заходи

Для досягнення стратегічних цілей заплановано здійснити такі заходи:

Частина I. Заходи для підвищення спроможності фінансового сектору кредитувати

1. Збалансування регуляторних вимог для забезпечення фінансової стабільності та розвитку кредитування з урахуванням європейських стандартів		
Заходи	Відповідальні установи	Строк реалізації
1.1. Подальше приведення регулювання фінансового сектору до європейських стандартів зі збереженням активного розвитку кредитування	Національний банк	IV квартал 2027 року
1.2. Оновлення підходів до оцінки кредитних ризиків спеціалізованих проєктів	Національний банк	III квартал 2026 року
1.3. Урахування додаткових видів забезпечення для оцінки кредитних ризиків	Національний банк	III квартал 2026 року
2. Міжнародні гарантії та інвестиції		
2.1. Удосконалення механізмів спрямування гарантій, що надаються в межах Ukraine Facility (Pillar II), на потреби економіки, включно з підтримкою енергетичних проєктів та бізнесу на територіях стійкості ¹	Мінекономіки, Національний банк	III квартал 2026 року
2.2. Стимулювання довгих кредитних ліній та гарантій від міжнародних фінансових організацій для середнього та великого бізнесу	Мінекономіки	III квартал 2026 року
2.3. Долучення ширшого кола банків до інструментів гарантій	Мінекономіки, Національний банк	III квартал 2026 року
2.4. Установлення спільно з міжнародними донорами та кредиторами перехідного періоду для банків щодо тимчасового (на період війни) виключення з умов фінансування стандартів ESG для ОПК та енергетики	Мінфін, Мінекономіки, Національний банк	II квартал 2026 року
3. Убезпечення від воєнних ризиків		
3.1. Удосконалення механізму ubezpieчення бізнесу від воєнних ризиків	Мінекономіки, Національний банк	III квартал 2026 року

¹ Територія стійкості — це громади, прифронтові регіони або спеціально облаштовані простори, які демонструють здатність ефективно адаптуватися, функціонувати та протистояти кризам (військовим, соціальним) під час війни. Це фундамент загальнодержавної стійкості, що забезпечує життєдіяльність людей, безпеку та роботу критичної інфраструктури.

4. Аналіз кредитних потреб та структурування проєктів		
4.1. Збір та систематизація кредитних потреб бізнесу, зокрема на територіях стійкості та у пріоритетних галузях	Мінекономіки	IV квартал 2026 року
4.2. Підтримка у структуруванні кредитних потреб бізнесу в пілотні проєкти для банківського фінансування із пропозиціями щодо інструментів їх підтримки	Мінекономіки, Національний банк	IV квартал 2026 року
4.3. Подальше сприяння реалізації механізмів консорціумного кредитування шляхом підтримки ініціатив ринку із розроблення спільних підходів до оцінки кредитних проєктів	Національний банк, Мінекономіки	IV квартал 2026 року
5. Кредитування проєктів із комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст		
5.1. Консолідація завдань із фінансування проєктів для реалізації комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст та визначення інструментів і додаткових потреб для їх реалізації	Мінекономіки, Національний банк	III квартал 2026 року
5.2. Залучення підтримки міжнародних партнерів для реалізації зазначених проєктів	Мінекономіки, Мінфін	II квартал 2026 року
5.3. Розширення моніторингу банківського фінансування проєктів у сфері енергетики, зокрема через включення проєктів комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст	Мінекономіки, Національний банк	II квартал 2026 року
5.4. Підвищення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування залучати кредитні ресурси до місцевих бюджетів, зокрема, для реалізації проєктів, спрямованих на виконання заходів комплексних планів стійкості регіонів і окремих міст, шляхом здійснення місцевих запозичень та надання місцевих гарантій	Мінфін, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР), Національний банк, Мінекономіки	IV квартал 2026 року
6. Державні програми та гарантії, гарантії Національної установи розвитку		
6.1. Запровадження програми надання гарантій Національною установою розвитку (далі – НУР) для стартапів (новостворених підприємств до 12 місяців) та капіталізація НУР на 500 млн грн для реалізації цієї програми	Мінфін	IV квартал 2026 року

6.2. Сприяння приведенню діяльності НУР у відповідність до оновленого законодавства	Мінфін, Мінекономіки	IV квартал 2026 року
6.3. Надсилання Урядом України листа Європейській комісії щодо підтримки підготовки НУР до оцінки відповідності нормам ЄС	Мінфін	II квартал 2026 року
6.4. Вжиття заходів для набуття НУР статусу реципієнта міжнародних програм ЄС, зокрема в межах Ukraine Facility (Pillar II)	Мінфін, Мінекономіки	IV квартал 2028 року
6.5. Реформування програми “5-7-9%” для її фокусування на найуразливіших сегментах позичальників та зниження дефіциту фінансування	Мінекономіки, Мінфін	II квартал 2026 року
6.6. Дослідження доцільності оптимізації механізмів державної підтримки, зокрема шляхом консолідації програм різних фондів	Мінекономіки, Мінфін, Національний банк	IV квартал 2026 року
7. Сприяння збільшенню ризик-апетиту державних банків для кредитування пріоритетних напрямів		
7.1. Оновлення Стратегії розвитку державного банківського сектору відповідно до плану Ukraine Facility	Мінфін, Національний банк	II квартал 2026 року
8. Розвиток сталого фінансування		
8.1. Оновлення та впровадження “Політики з розвитку сталого фінансування” для фінансового сектору	Національний банк	IV квартал 2027 року
8.2. Упровадження таксономії ESG та кроків з підготовки та розкриття підприємствами інформації про сталий розвиток відповідно до принципів ЄС	Мінекономіки, Національний банк, Мінфін, НКЦПФР	IV квартал 2027 року
9. Врегулювання діяльності з обслуговування та купівлі кредитів		
9.1. Розроблення законодавчої ініціативи для імплементації Директиви (ЄС) 2021/2167 від 24.11.2021 про кредитно-сервісні служби та покупців кредитів та внесення змін до Директив 2008/48/ЄС та 2014/17/ЄС	Національний банк	IV квартал 2026 року
9.2. Супроводження законодавчої ініціативи до її прийняття та набуття чинності	Національний банк	IV квартал 2027 року
10. Розвиток фінансового лізингу		
10.1. Розширення інструментів фінансування шляхом розвитку фінансового лізингу	Мінекономіки, Національний банк	IV квартал 2027 року

10.2. Розширення можливостей оновлення основних засобів за рахунок фінансового лізингу (запровадження пришвидшеної амортизації предметів фінансового лізингу)	Мінфін, Національний банк	IV квартал 2030 року
11. Отримання статусу еквівалентності регулювання нормам ЄС		
11.1. Підготовка законодавчих пропозицій у частині режиму конфіденційності та професійної таємниці з метою отримання статусу еквівалентності регулювання нормам ЄС	Національний банк	I квартал 2027 року
11.2. Супроводження законодавчої ініціативи щодо режиму конфіденційності та професійної таємниці до її прийняття та набуття чинності	Національний банк	II квартал 2027 року
11.3. Отримання від Європейського банківського органу (European Banking Authority, далі – ЕВА) статусу еквівалентності українського законодавства законодавству ЄС у частині режиму конфіденційності та професійної таємниці	Національний банк	IV квартал 2027 року
11.4. Отримання від ЕВА статусу еквівалентності українського законодавства законодавству ЄС у частині регуляторної та наглядової бази для зростання спроможності західних банків кредитувати економіку України	Національний банк	IV квартал 2028 року

Частина II. Заходи для поліпшення умов урегулювання проблемних кредитів

12. Урегулювання проблемних кредитів: удосконалення законодавства		
Заходи	Відповідальні установи	Строк реалізації
12.1. Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства, що впливає на ефективність реструктуризації кредитів та списання і прощення заборгованості	Національний банк, Мінфін	II квартал 2026 року
12.2. Супроводження законодавчої ініціативи щодо вдосконалення податкового законодавства, що впливає на ефективність реструктуризації кредитів та списання і прощення заборгованості	Національний банк, Мінфін	IV квартал 2026 року
12.3. Супроводження законодавчої ініціативи щодо стягнення заборгованості з метою мінімізації можливостей для затягування процедури	Національний банк	II квартал 2026 року

13. Урегулювання проблемних кредитів: розвиток ринку		
13.1. Підготовка пропозицій банкам для вдосконалення обміну інформацією щодо продажу NPL та правил доступу до такої інформації	Національний банк	II квартал 2026 року
13.2. Проведення дослідження цифрових торговельних майданчиків з метою вдосконалення наявних платформ для торгівлі непрацюючими кредитами, зокрема Prozorro.Sales	Національний банк	II квартал 2026 року
14. Урегулювання проблемних кредитів: оцінка забезпечення		
14.1. Супроводження законодавчої ініціативи із удосконалення оціночної діяльності стосовно: - переходу на європейські та міжнародні стандарти оцінки; - удосконалення розкриття та обміну даними про оцінку	Мінекономіки, Фонд державного майна України, Національний банк, Мінфін	II квартал 2026 року
15. Розвиток факторингу		
15.1. Супроводження законодавчої ініціативи щодо узгодження положень Цивільного кодексу України із законодавством України	Національний банк, Мінекономіки	II квартал 2026 року
15.2. Реалізація положень Закону України “Про факторинг”, зокрема створення Реєстру відступлень права грошової вимоги за договорами факторингу	Мінекономіки, Національний банк	III квартал 2026 року

Результати реалізації стратегії станом на кінець 2025 року

Першочергові заходи Стратегії виконано майже повною мірою, що дало поштовх для швидкого зростання кредитування. Кредитний портфель українських банків зростає з середини 2023 року як в сегменті бізнесу, так і в сегменті кредитування населення. На початок лютого 2026 року чисті гривневі кредити бізнесу зросли в річному вимірі більш ніж на третину (майже 36%), у валюті – майже на 28%. Востаннє близькі до цих темпи зростання кредитування спостерігалися у 2021 році – до повномасштабної війни. Рушієм кредитування є ринкові позики поза межами програм державної підтримки. Приріст кредитів у межах програми “Доступні кредити 5-7-9%” за 2025 рік становив лише 12%. Ринкові кредити поза програмою зросли на близько 40%. Частка субсидійованих кредитів у портфелі знижується – до 30%. Але важливо, що завдяки зміщенню фокусу програми дедалі більшу частку у програмі становлять інвестиційні кредити або кредити на прифронтових територіях, тоді як інші бізнеси все більше переходять на ринкові умови кредитування. Рівень ставок за кредитами знижується: середньозважена ставка за новими кредитами у гривнях бізнесу в грудні 2025 року становила 15,2% (рівень кінця 2019 року), водночас банки з іноземним капіталом пропонують суб’єктам господарювання кредити за ставкою 13,5% річних. Банки та бізнес очікують на активізацію кредитування в наступні 6–12 місяців.

Державна підтримка стала таргетованішою та переорієнтувалася на підтримку інвестиційних проєктів і кредитування на територіях стійкості. Як наслідок, із середини 2024 року темпи кредитування в прифронтових регіонах зрівнялися з іншими областями. Крім того, дедалі більше фінансування бізнес використовує для відбудови інфраструктури та інвестиційних потреб, тож частка кредитів строком понад три роки зросла до чверті. Зростає кредитування ОПК. Загалом за 2025 рік портфель чистих гривневих кредитів машинобудуванню зріс утричі. Значну частину цього приросту забезпечили позики держпідприємствам, пов’язані з фінансуванням потреб оборони. Відроджується консорціумне фінансування: у грудні 2025 року шість банків державної і приватної власності підписали найбільшу в історії фінансового ринку України кредитну консорціумну угоду на суму 21,5 млрд грн. для фінансування одного з підприємств ОПК. Триває кредитування відновлення енергетики. За період із червня 2024 року до початку лютого 2026 року в межах меморандуму про відновлення енергетичної інфраструктури банки забезпечили фінансування проєктів бізнесу на розбудову генерації потужністю майже 1,4 ГВт, зі зберігання енергії та генерації тепла – на близько 560 МВт.

За результатами 2025 року рівень проникнення чистих кредитів бізнесу до ВВП України зріс до 8,7% порівняно з 7,7% у 2024 році, що свідчить про перше збільшення цього показника з початку повномасштабного вторгнення.

Більшість заходів Фокусу 1. “Розвиток кредитування в умовах воєнного стану” вже виконані, передусім йдеться про заходи з активізації кредитування пріоритетних галузей, зокрема у сферах енергетики та оборони, а саме:

Збалансування регуляторних вимог для забезпечення фінансової стабільності та розвитку кредитування з урахуванням європейських стандартів

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Подальше впровадження вимог до капіталу банків із урахуванням поточного стану сектору та необхідності збереження потенціалу для кредитування (запропоновано відповідні перехідні норми та строки)	Національний банк	Національний банк запровадив вимоги до капіталу із перехідним періодом та вніс зміни до вимог до оцінки інвестиційних проєктів. Національний банк зберігає відповідний підхід і для впровадження наступних змін до регуляторних вимог, над якими працює
Адаптація механізмів оцінки кредитних ризиків (зокрема за проєктним фінансуванням) до умов воєнного стану для збільшення обсягів кредитування пріоритетних галузей	Національний банк	
Сприяння реалізації механізмів консорціумного кредитування на підставі заявок бізнесу в межах робочої групи	Мінекономіки, Національний банк	

Міжнародні гарантії та інвестиції

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розроблення механізму спрямування гарантій, що надаються в межах Ukraine Facility (Pillar II), на потреби економіки	Мінекономіки, Національний банк	Розроблено механізм спрямування гарантій у межах Ukraine Facility (Pillar II) на потреби економіки. Спільно з донорами напрацьовуються перехідні періоди для застосування стандартів ESG. Запроваджено механізми фінансування виробників товарів ОПК та подвійного призначення
Установлення спільно з міжнародними донорами / кредиторами перехідного періоду для банків щодо тимчасового (на період війни) виключення з умов фінансування стандартів ESG для ОПК та енергетики	Мінфін, Мінекономіки, Національний банк	
Стимулювання участі іноземних фінансових установ у фінансовій підтримці підприємств МСП та виробників товарів подвійного призначення	Мінекономіки, Національний банк	

Страховання воєнних ризиків та критичної інфраструктури

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Упровадження Етапу I [запуск “швидких” інструментів страхування воєнних ризиків: MIGA, DFC, Unity Facility, гарантії та ґранти від ЄК та інших донорів (Франція, Тайвань, Норвегія, Швеція та Швейцарія), ЕКА]	Мінекономіки, Національний банк	Упроваджено “швидкі” інструменти страхування воєнних ризиків, у тому числі за допомогою міжнародних партнерів. Розробляється довгострокова модель системи страхування воєнних ризиків

Оборонно-промисловий комплекс

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Запровадження спеціальних процедур фінансового моніторингу та валютного контролю до переліку критично-важливих підприємств для ОПК	Національний банк, Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України (далі – Мінстратегпром)	Упроваджено державну програму субсидювання за кредитами, факторингом та/або лізингом оборонним підприємствам. Укладаються довгострокові договори (від трьох років) із вітчизняними виробниками. Надаються державні гарантії виробникам.
Упровадження державної програми субсидювання за кредитами, факторингом та/або лізингом оборонним підприємствам	Мінстратегпром, Мінфін	Валютна лібералізація для резидентів Defense City
Укладення довгострокових договорів (від трьох років) із вітчизняними виробниками, що забезпечують задоволення оборонних потреб, з метою створення бази для оцінки майбутніх грошових потоків банками під час надання кредитів (включаючи можливість відступлення / продажу прав вимоги за такими договорами без згоди боржника)	Мінстратегпром, Мінфін, Національний банк	
Надання державних гарантій в обсязі 30 млрд грн для фінансування програм, пов’язаних із підвищенням обороноздатності і безпеки держави	Мінстратегпром, Мінфін	

Енергетичний комплекс

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розроблення механізмів підтримки кредитування проєктів в енергетичній сфері (за умови, що підтримка великих підприємств буде здійснюватися за наявності поруки чи іншого розподілу ризиків із холдинговою компанією та/або афілійованими особами відповідних великих підприємств)	Мінекономіки, Міністерство енергетики України (далі – Міненерго)	Упроваджено програми підтримки кредитування енергетики. Банки підписали і виконують меморандум про кредитування енергетичного сектору
Аналіз потреб у фінансуванні підприємств, які працюють в енергетиці (включаючи перелік потенційних позичальників / проєктів, які мають труднощі в доступі до фінансування, та необхідні обсяги фінансування)	Міненерго	

Території стійкості

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Підвищення технологічності ведення Переліку ²	Мінекономіки, Міністерство цифрової трансформації України (далі – Мінцифри), Міністерство з питань реінтеграції окупованих територій України (далі – Мінреінтеграції), Національний банк	Підвищено технологічність ведення Переліку територій стійкості, створено онлайн-карту. Програму державних гарантій розширено для кредитування життєздатних проєктів на територіях стійкості. Упроваджено систему “Пульс”
Інтеграція Переліку в процедури скринінгу санкцій іноземними фінансовими установами та іноземними фінансовими регуляторами (для зменшення випадків відмови підприємствам, що працюють на територіях стійкості, у встановленні та підтриманні ділових відносин)	Національний банк, Мінекономіки, Мінцифри, Мінреінтеграції	
Запуск єдиного вікна для аналізу потреб бізнесу на територіях стійкості	Мінекономіки	

² Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, затверджений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309 (зі змінами).

Державні програми та гарантії, гарантії ФРП

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Гарантії державних установ (зокрема ФРП) включені в перелік прийнятного забезпечення (постанова НБУ № 351), із коефіцієнтами, що відображають стан їхньої платоспроможності	Національний банк, Мінфін, ФРП	ФРП перетворюється на Національну установу розвитку (НУР). Закон України “Про Національну установу розвитку” визначає ключові вимоги до побудови системи корпоративного управління та дотримання платоспроможності установи. Гарантії НУР та Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві (ФЧГКСГ) включено до переліку прийнятного виду забезпечення. Державна підтримка аграріям надається із реєстрацією в Державному аграрному реєстрі (ДАР)
Удосконалення процесу оброблення первинної інформації за заявками на кредитування через державні програми	Мінекономіки, Мінфін, Мінцифри, Національний банк	

Фокус 2.

Розвиток законодавчої бази для стимулювання кредитування

Розвиток іпотечного кредитування

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Популяризація інструменту податкової знижки для іпотечних позичальників	Національний банк, Державна податкова служба України	Популяризовано інструмент податкової знижки для іпотечних позичальників. Ухвалено Стратегію з розвитку іпотечного кредитування, триває виконання її заходів. Подальша реалізація заходів з розвитку іпотечного кредитування перенесена до неї

Розвиток факторингу

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розширення інструментів фінансування шляхом розвитку торгового факторингу (розроблення та передавання до парламенту проекту нового закону про факторинг, зокрема з урахуванням модельного закону УНІДРУА)	Національний банк	Ухвалено Закон України “Про факторинг”, триває напрацювання актів для його повноцінного впровадження. Потрібне прийняття Верховною Радою України змін до Цивільного кодексу України (законопроект № 12307 “Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо регулювання відносин у сфері факторингу”) для введення в дію оновленого закону
Відокремлення факторингу від придбання простроченої фінансової заборгованості	Національний банк	
Запровадження реєстрації відступлення права грошової вимоги в публічному реєстрі	Національний банк, Мінцифри, Мін'юст	

Створення умов для розвитку кредитування Прозорість та обмін інформацією

Розширення доступу банків та інших учасників фінансового ринку до інформації з державних електронних інформаційних ресурсів (державні реєстри)

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розроблення пропозицій щодо розвитку технологічної моделі інформаційної взаємодії між фінансовими установами та держателями державних реєстрів	Національний банк	Постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2024 №423 затверджено Порядок комплексної передачі електронних даних
Розширення наборів інформації, яка доступна для учасників фінансового ринку засобами інформаційного обміну з держателями державних реєстрів, у технологічних спосіб (за умови реалізації технологічної моделі інформаційної взаємодії)	Національний банк	
Розроблення пропозицій законодавчих змін для розширення наборів даних, доступних для банків та інших учасників фінансового ринку з державних електронних інформаційних ресурсів	Національний банк	

Розширення функціональності Кредитного реєстру Національного банку

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Зменшення порогу суми боргу для звітності до Кредитного реєстру Національного банку	Національний банк	Зменшено поріг суми відповідно до законодавства України, дію Кредитного реєстру Національного банку поширено на НФУ, упроваджено контроль за якістю інформації, у Кредитному реєстрі Національного банку міститься інформація відповідно до МСФЗ, потреби ринку щодо функціональності Кредитного реєстру Національного банку актуалізовано
Розповсюдження застосування Кредитного реєстру Національного банку на НФУ	Національний банк	
Посилення контролю за якістю інформації, що надається та отримується із Кредитного реєстру Національного банку	Національний банк	
Забезпечення наявності в Кредитному реєстрі Національного банку інформації відповідно до МСФЗ	Національний банк	
Виявлення потреби учасників ринку стосовно розширення функціональності Кредитного реєстру Національного банку	Національний банк	

Посилення ролі БКІ через створення сервісів із доданою цінністю

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розширення практики використання інформації від бюро кредитних історій	Національний банк	Розроблено проект змін до Закону України “Про організацію формування та обігу кредитних історій” та направлено його на розгляд до Верховної Ради України. Національний банк брав активну участь в розробленні проекту нового Закону України “Про кредитну історію” (законопроект № 14013) на заміну застарілого регулювання та сприяв його затвердженню Верховною Радою України у першому читанні. Також затверджені Положення про регулювання кредитних історій, Положення про здійснення контролю за діяльністю бюро кредитних історій
Стимулювання БКІ створювати більш технологічні продукти та продукти з додатковою цінністю	Національний банк	
Посилення покриття інформацією МСБ сектору	Національний банк	
Підвищення актуальності інформації, що міститься в БКІ	Національний банк	

Забезпечення прав кредиторів та споживачів фінансових послуг

Підвищення рівня фінансової грамотності населення, підприємців

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розроблення та реалізація освітніх програми для фізичних осіб щодо врегулювання кредитної заборгованості	Національний банк	Розроблено та реалізовано освітню програму для педагогів, яка включає тему врегулювання кредитної заборгованості

Зменшення рівня непрацюючих кредитів

Посилення та відновлення вимог до оцінки кредитного ризику та оприлюднення даних банками

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Удосконалення визначення NPL відповідно до європейського законодавства: розмежування категорій непрацюючого та дефолтного активу, поширення терміну “непрацюючий” на активи, що не мають статусу дефолтних, але є знеціненими	Національний банк	Вирішено на рівні нормативно-правових актів Національного банку (зміни до постанов Правління Національного банку від 30.06.2016 № 351 та від 18.07.2019 № 97). Відбулося розмежування категорій непрацюючого та дефолтного активів, поширення терміну “непрацюючий” на активи, що не мають статусу дефолтних, але є знеціненими.
Відновлення вимоги до оновлення та подання банками планів та стратегій роботи із NPL і надання рекомендацій за результатами їх аналізу	Національний банк	З 31 грудня 2025 року банки щорічно повинні оновлювати свої стратегії щодо непрацюючих кредитів та плани їх реалізації

Удосконалення законодавства, що впливає на врегулювання NPL Удосконалити Кодекс України з процедур банкрутства

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення процедури вибору арбітражного керуючого та нагляду за його діяльністю	Національний банк, Мін'юст	01 січня 2025 року набрав чинності Закон України № 3985-IX, прийнятий 19 вересня 2024 року, який доповнив Кодекс про банкрутство новою книгою третьою “Превентивна реструктуризація”.

Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення процедури проведення аукціонів із продажу майна банкрута	Національний банк, Мін'юст	<p>Прийняте законодавство всебічно врегульовує питання, зазначені у Стратегії, щодо непрацюючих кредитів, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • унеможливлено зловживання з боку арбітражних керуючих та невиконання ними своєчасно своїх обов'язків; • автоматизовано вибір арбітражного керуючого; • встановлено перелік необхідних дій, черговості та строків їх вчинення ліквідатором у ліквідаційній процедурі; • удосконалено звітування арбітражним керуючим щодо виконаних дій; • усунено недоліки процедури реалізації майна; • забезпечено права кредиторів встановлювати порядок продажу майна банкрута та визначення його вартості; • унесено зміни для спрощення процедур застосування положень Кодексу України з процедур банкрутства фізичними особами та суб'єктами мікро- та малого бізнесу; • розроблено інструкції та форми для таких суб'єктів з метою спрощення участі в процедурі банкрутства. <p>Крім цього, розроблені проект закону "Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо запровадження спрощених процедур для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва" (№ 15004) та проект закону "Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію" (№ 15024)</p>
Імплементація вимог Директиви ЄС 2019/1023 щодо превентивної реструктуризації в Кодекс України з процедур банкрутства	Національний банк, Мін'юст	
Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення процедури та доступу до процедур банкрутства і реструктуризації для фізичних осіб, для мікро- та малих підприємств	Національний банк, Мін'юст	
Запровадження запобіжників у Кодексі України з процедур банкрутства з метою унеможливити шахрайські дії учасників та обмежити вплив пов'язаних осіб боржника на процедури банкрутства	Національний банк, Мін'юст	

Удосконалити законодавче регулювання фінансової реструктуризації та списання (податкові аспекти, правила прощення та списання)

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Підготовка пропозицій щодо критеріїв та правил списання боргу на рівні НПА КМУ та НБУ	Національний банк	За результатами аналізу захід не актуальний. Постанова Кабінету Міністрів України № 281 і постанова Національного банку № 49, ухвалені з метою підвищення ефективності роботи банків із непрацюючими кредитами, гармонізовані з національною практикою та міжнародними підходами

Удосконалити регулювання щодо стягнення боргу та забезпечення

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Підготовка пропозицій щодо врегулювання боргів із врахуванням ризиків, пов'язаних із місцезнаходження заставного майна (зокрема – окуповані території / території активних бойових дій відповідно до Переліку)	Національний банк	Питання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій нерухомого майна внаслідок військових дій росії проти України врегульовано Законом України від 23.02. 2023 № 2923-IX. Прийнято законопроект № 12148 щодо особливостей кредитування та фінансового лізингу під час воєнного стану, в частині захисту позичальників у сільськогосподарському секторі, основні виробничі активи яких розташовані на окупованих територіях або в зонах активних бойових дій

Розвиток ринку NPL

Створити стимули для розвитку інфраструктури ринку NPL

Заходи	Відповідальні установи	Статус реалізації
Розробка законодавства для впровадження регулятивних умов, сприятливих для розвитку і функціонування ринку NPL та залучення іноземних інвестицій в цей ринок	Національний банк	Закон України "Про факторинг" № 4466-IX був схвалений парламентом 06 червня 2025 року. Документ упроваджує стандарти УНІДРУА, спрощує доступ до обігових коштів, чітко визначає права факторів, клієнтів та боржників

Актуальний перелік законопроектів для реалізації Стратегії

Зареєстровані законопроекти

№ заходу	Назва заходу	Реквізити ПЗУ	Термін для ухвалення
12.3.	Супроводження законодавчої ініціативи щодо стягнення заборгованості з метою мінімізації можливостей для затягування процедури	Законопроект “Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення виконавчого провадження шляхом цифровізації”, реєстраційний № 14005 від 04.09.2025	IV квартал 2026 року
14.1.	Супроводження законодавчої ініціативи щодо удосконалення оціночної діяльності стосовно: - переходу на європейські та міжнародні стандарти оцінки; - удосконалення розкриття та обміну даними про оцінку	Законопроект “Про оцінку майна”, реєстраційний № 13435 від 27.06.2025	II квартал 2026 року
15.2.	Супроводження законодавчої ініціативи щодо узгодження положень Цивільного кодексу України із Законом України “Про факторинг” та створення правових підстав для введення його в дію	Законопроект “Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо регулювання відносин у сфері факторингу”, реєстраційний № 12307 від 11.12.2024	II квартал 2026 року

Законодавчі ініціативи, що розробляються

№ заходу	Назва заходу	Термін для реєстрації	Термін для ухвалення
9.1.	Розроблення законодавчої ініціативи для імплементації Директиви (ЄС) 2021/2167 від 24.11.2021 про кредитно-сервісні служби та покупців кредитів та внесення змін до Директив 2008/48/ЄС та 2014/17/ЄС	IV квартал 2026 року	IV квартал 2027 року
11.1.	Підготовка законодавчих пропозицій у частині режиму конфіденційності та професійної таємниці з метою отримання статусу еквівалентності регулювання нормам ЄС	I квартал 2027 року	II квартал 2027 року
12.1.	Підготовка законодавчих пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства, що впливає на реструктуризацію кредитів та списання і прощення заборгованості	II квартал 2026 року	IV квартал 2026 року

